STANOWISKO NR 3/IX/26
RADY MIASTA MILANÓWKA

z dnia 28 września 2026 r.

wyrażające poparcie dla potrzeby wdrożenia rozwiązań metropolitalnych w metropolii warszawskiej

Na podstawie § 2 ust.1 Regulaminu Rady Miasta Milanówka stanowiącego załącznik nr 3 do Statutu Miasta Milanówka, przyjętego uchwałą Nr 476/XLVIII/18 z dnia 11 października 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11404 oraz z 2019 r. poz. 106) Rada Miasta Milanówka wyraża następujące stanowisko:

§ 1. Rada Miasta Milanówka przyjmuje stanowisko wyrażające poparcie dla potrzeby wdrożenia rozwiązań metropolitalnych w metropolii warszawskiej w brzmieniu przytoczonym w załączniku nr 1.

§ 2. Stanowisko zostaje przekazane do:

1) Biura Stowarzyszenia „METROPOLIA WARSZAWA”

Przewodniczący Rady Miasta Milanówka

Dariusz Kopeć

Elektronicznie podpisany przez Dariusz Kopeć

Dariusz Kopeć

Załącznik nr 1

Stanowisko Rady Miasta Milanówka w sprawie potrzeby wdrożenia rozwiązań metropolitalnych w metropolii warszawskiej

Region warszawski stołeczny od 2018 roku stanowi wyodrębnioną jednostkę statystyczną NUTS 2 składającą się z 79 jednostek samorządu terytorialnego o łącznej powierzchni 6,1 tys. km^2– co potwierdza jego odrębność funkcjonalną i rozwojową[1]. Obszar ten jest tożsamy z metropolią warszawską pod względem granic. Zamieszkuje go ok. 3,3 mln mieszkańców, z których znaczna część przemieszcza się między gminami w celach zawodowych, edukacyjnych i innych, tworząc jeden, silnie powiązany organizm społeczno-gospodarczy. Mieszkańcy korzystają z transportu publicznego, szkół, systemu ochrony zdrowia, oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej i innej infrastruktury zlokalizowanej również poza gminą swojego zamieszkania. Metropolia warszawska pełni jednocześnie kluczową rolę w rozwoju gospodarczym kraju – w 2024 roku wytworzyła 18,5% PKB Polski. Z tego względu szczególnego znaczenia nabiera instytucjonalizacja współpracy ponadlokalnej.

Wobec skali wyzwań oraz intensywności powiązań społeczno-gospodarczych w naszej ocenie konieczne jest wdrożenie rozwiązań, które umożliwią skuteczne zarządzanie procesami zachodzącymi ponad granicami pojedynczych JST metropolii warszawskiej. Samo uchwalenie ustawy metropolitalnej i nadanie naszej współpracy odpowiednich ram prawnych należy traktować jako strategiczną inwestycję w rozwój całego kraju. Odblokowanie barier infrastrukturalnych i komunikacyjnych najsilniejszego gospodarczo regionu zwiększy jego wydajność, co przełoży się bezpośrednio na wyższą konkurencyjność Polski na arenie międzynarodowej oraz dalszy wzrost krajowego PKB.

Kluczowe obszary wymagające zintegrowanych działań metropolitalnych obejmują:

- **rozwój publicznego transportu zbiorowego (ponadlokalnego)** – stanowi on podstawową usługę dla mieszkańców metropolii warszawskiej. Funkcjonowanie systemu wymaga koordynacji w skali całego obszaru, w tym zapewnienia spójnej oferty przewozowej oraz integracji taryfowo-biletowej w transporcie autobusowym i kolejowym. Organizatorzy ptz działający na terenie metropolii warszawskiej obsługują łącznie około 1 miliarda pasażerów rocznie, co potwierdza skalę i znaczenie tego zadania;
- **rozwój społeczno-gospodarczy** – metropolia warszawska stanowi jeden z kluczowych biegunów wzrostu w kraju, co wymaga prowadzenia skoordynowanej polityki rozwojowej w skali całego obszaru. Silne powiązania gospodarcze oraz wysoka mobilność mieszkańców powodują, że działania na poziomie pojedynczych JST są niewystarczające.

[1] Zmianę wprowadzono Rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 21 listopada 2016 r.

Wdrożenie rozwiązań metropolitalnych umożliwi lepsze wykorzystanie potencjału gospodarczego oraz zwiększenie konkurencyjności całego obszaru, zarówno na poziomie krajowym, jak i w wymiarze europejskim;

- **zapewnienie stabilnej instytucji metropolitalnej** – skuteczna realizacja zadań o charakterze ponadlokalnym wymaga powołania trwałego i stabilnego rozwiązania instytucjonalnego, które umożliwi długofalowe planowanie, integrację działań JST oraz zapewnienie odpowiednich mechanizmów finansowania.
  W obowiązującym porządku prawnym brak jest obecnie kompleksowych rozwiązań dedykowanych obszarom metropolitalnym, co stanowiło podstawę do opracowania;
- **projektu ustawy o związku metropolitalnym w województwie mazowieckim**.
  30 września 2024 roku Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia „Metropolia Warszawa" zrzeszające 70 gmin i 9 powiatów, w tym również Gminę Milanówek pozytywnie zaopiniowało projekt ustawy o związku metropolitalnym w województwie mazowieckim. Projekt został przygotowany oddolnie przy współpracy samorządów, bazując na dotychczasowych doświadczeniach i był poprzedzony wieloma wspólnymi spotkaniami, warsztatami oraz analizami. Projekt stanowi odpowiedź na powyższe potrzeby oraz odzwierciedla specyfikę funkcjonowania metropolii warszawskiej;
- **projektu ustawy o zrównoważonym rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych.**
  Od ubiegłego roku w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej prowadzone są prace nad ww. projektem. Projekt ustawy może stanowić ważny krok w kierunku wzmocnienia koordynacji działań w obszarach funkcjonalnych miast oraz tworzenia stabilnych ram prawnych współdziałania miasta centralnego, gmin ościennych, powiatów, samorządu województwa i administracji rządowej. Projekt ustawy wprowadza związki rozwojowe (przy 82 miastach wojewódzkich/subregionalnych) jako kluczowe podmioty w zakresie planowania, integracji i organizacji publicznego transportu zbiorowego (ptz). Zadania związane z organizacją ptz należałyby do związków rozwojowych.

Niemniej, widzimy potrzebę doprecyzowania w tym projekcie rozwiązań dotyczących organizacji publicznego transportu zbiorowego w obszarach funkcjonalnych największych miast i ich obszarów funkcjonalnych. Rozwiązania ustawowe powinny mieć charakter elastyczny i umożliwiać dostosowanie do lokalnej specyfiki (struktury przestrzennej, potencjału demograficznego oraz skali mobilności mieszkańców). Projektowana integracja transportu powinna następować bez ryzyka przerwania usług i finansowania oraz dublowania struktur organizacyjnych.

W tym zakresie projekt ustawy powinien wprost wskazywać, że organizowanie metropolitalnych przewozów pasażerskich na obszarze związku rozwojowego jest zadaniem realizowanym przez miasta centralne wymienione w załączniku do ustawy (11 miast). Zadanie to powinno być wykonywane w uzgodnieniu ze zgromadzeniem związku rozwojowego oraz finansowane na zasadach określonych w statucie związku. Postulowane zmiany dają możliwość

wykonywania określonych zadań operacyjnych przez miasta centralne z wykorzystaniem istniejących zasobów, umów i operatorów. Co nie mniej istotne związek rozwojowy – tak, jak to było w przypadku projektu ustawy o związku metropolitalnym w województwie mazowieckim - powinien gwarantować transparentne rozliczenia oraz ochronę interesów wszystkich JST, szczególnie tych mniejszych.

Wobec powyższego Rada Miasta Milanówka postuluje o:

- inicjatywę ustawodawczą projektu ustawy o związku metropolitalnym w województwie mazowieckim oraz sprawną kontynuacje procesu legislacyjnego lub
- wprowadzenie równoważnych rozwiązań w ramach innych aktów prawnych, w szczególności w projekcie ustawy o zrównoważonym rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych. Powinny one zapewniać skuteczną realizację zadań metropolitalnych, w tym w obszarze transportu publicznego, rozwoju społeczno-gospodarczego oraz stabilnego zarządzania całym obszarem. Jednocześnie proponowane rozwiązania powinny być możliwie najbliższe modelowi wypracowanemu oddolnie w ramach współpracy jednostek samorządu terytorialnego metropolii warszawskiej.

Uzasadnienie

do stanowiska Rady Miasta Milanówka w sprawie wyrażenia poparcia dla potrzeby wdrożenia rozwiązań metropolitalnych w metropolii warszawskie

Stanowisko dotyczy wyrażenia poparcia dla potrzeby wdrożenia rozwiązań metropolitalnych w metropolii warszawskiej.

Metropolia warszawska stanowi jeden z najważniejszych obszarów rozwojowych kraju, charakteryzujący się silnymi powiązaniami społecznymi, gospodarczymi i komunikacyjnymi pomiędzy tworzącymi ją jednostkami samorządu terytorialnego. Gmina Milanówek jest integralną częścią tego obszaru funkcjonalnego, a jego mieszkańcy na co dzień korzystają z infrastruktury i usług publicznych dostępnych na terenie całej aglomeracji.

Skala i charakter wyzwań związanych z organizacją transportu publicznego czy rozwojem społeczno – gospodarczym oraz koordynacją polityk publicznych wskazują na potrzebę dalszego wzmacniania współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego metropolii warszawskiej oraz wypracowania trwałych rozwiązań instytucjonalnych służących realizacji zadań o charakterze ponadlokalnym.

Wiele gmin przyjęło do chwili obecnej przedmiotowe stanowisko. Jest to ważny sygnał poparcia dla działań na rzecz budowy silnej i dobrze współpracującej metropolii warszawskiej.

Przyjęcie stanowiska pozwoli na wyrażenie przez Radę Miasta Milanówka opinii w sprawie potrzeby wdrożenia rozwiązań metropolitalnych dla metropolii warszawskiej oraz wsparcie działań legislacyjnych zmierzających do stworzenia odpowiednich ram prawnych dla funkcjonowania obszarów metropolitalnych.